

Definitioner och mått

Generella termer	
ATC-kod	En beteckning som ges till läkemedelsprodukter utifrån vilket organsystem de huvudsakligen är avsedda att behandla, de huvudsakliga farmakologiska principerna, den terapeutiska användningen av produkten samt den kemiska strukturen. Beteckningen används för att klassificera läkemedel i ett sökbart system. ATC-koder sätts av WHO Collaborating Center for Drug statistics Methodology (www.whocc.no). ATC-koder kan anges på olika nivåer för att ange olika stora grupper av produkter. Normalt ges en ATC-kod per substans och administrationsväg. Ett exempel på en fullständig ATC-kod är A10BA02, som motsvarar substansen metformin.
Läkemedelsförmån	System för subventionering av läkemedel till enskilda. (Högekostnadsskyddet). Läkemedelsförmånen utgår då relevanta krav på patienten, varan, behandlingen och förskrivaren är uppfyllda och ger då den enskilde en kostnadsreduktion på mellan 0 och 100%. Förutom läkemedel ingår även vissa handelsvaror (sprutor, teststickor, stomihjälpmiddel, särskilda livsmedel mm) i läkemedelsförmånen. Kostnaden för läkemedelsförmånen bärs av landstingen. Vid sidan av läkemedelsförmånen kan det förekomma andra subventionssystem som t ex smittskyddsläkemedel, läkemedel till asylsökande eller subventionerade preventivmedel till unga.
Period	Begreppet period avser tidsintervallet baserat på de uthämningsdatum som inrapporterats till e-Hälsomyndigheten.
Produkter sålda på följande sätt finns redovisade i rapporten:	
Förskrivning	Försäljning av läkemedel eller handelsvaror förskrivna av behörig förskrivare till enskild patient. Inkluderar vanlig förskrivning och dosförsäljning.
Dosdispenserat	Försäljning av läkemedel som tagits ur sin originalförpackning och förpackats för individuella doseringstillfällen till enskilda patienter. Dosdispenserade läkemedel är en delmängd av de förskrivna läkemedlen.
Hela förpackningar	Försäljning av läkemedel eller handelsvaror som förskrivits till patienter på dosrecept, men som av praktiska skäl inte kunnat expedieras dosdispenserade. Hela förpackningar är en delmängd av förskrivna produkter.
Vanlig förskrivning	Försäljning av läkemedel eller handelsvaror som förskrivits till enskild patient, med undantag av produkter som förskrivits på dosrecept.
Rekvision	Försäljning av läkemedel från apotek mot rekvisition, huvudsakligen till vårdgivare. Även försäljning av receptfria läkemedel via s k apoteksombud redovisas som rekvisition.
Egenvård	Försäljning av läkemedel direkt till kund utan underlag i form av recept eller rekvisition. Förutom apoteksförsäljningen finns även egenvård utanför apotek. Med detta avses försäljning av läkemedel enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel.

Beskrivning av ingående mätetal	
AUP	Försäljningsvärde (Apoteksaktörens utförsäljningspris), angivet i kronor. Förskrivna läkemedel, och läkemedel sålda till sjukhus är inte momspliktiga. För produkter som sålts inom läkemedelsförmånen är AUP=Egenavgift+Förmån+Merkostnad.
DDD	Definierade dygnsdoser. Detta är en teknisk jämförelseenhet för att studera läkemedelsanvändningen i en befolkning. Motsvarar i normalfallet den mängd läkemedel som behövs för normal behandling av en vuxen under en dag på den vanligaste indikationen. För läkemedel som ges under längre tid anges oftast antalet definierade dygnsdoser per tusen invånare och dag för att kunna jämföra läkemedelsanvändningen i geografiska områden av olika storlek och befolkningssammansättning. Invånarantalet bör motsvara en patientgrupp som skulle ha kunnat bli aktuell för behandlingen. Mätetalet kan då tolkas som hur stor del andel av befolkningen som den aktuella mängden läkemedel räcker för att behandla. För vissa läkemedel är det svårt att ange vad en normal dygnsdos är. Det gäller för t ex salvor, krämer och cytostatika. För dessa läkemedel saknas uppgifter om DDD. DDD är ett internationellt erkänt system. det förvaltas av WHO Collaborating Center for Drug Statistics Methodology och mer information kan återfinnas på deras hemsida, www.whocc.no
Egenavgift	Avser den del av AUP som inte betalas av förmånssystemet och inte är merkostnad.
Förmån	Avser den del av AUP som betalas av landstinget inom läkemedelsförmånen, inklusive egenavgiftsreduktion för insulin - men exklusive andra subventioner
Merkostnad	Avser den extra patientkostnad som uppstår då patienten inte godkänner utbyte på apotek.
Förpackningar	Antal förpackningar av expedierad vara. Vid försäljning av dosdispenserade läkemedel kan antal förpackningar vara ett decimaltal. Mätetalet säger inget om förpackningsstorleken.
Varurader	Antalet transaktioner för en enskild vara. En transaktion utgår från en receptpost på ett recept. En varurad kan innehålla flera förpackningar, men om två förpackningar av olika storlek måste expedieras för att motsvara det som förskrivits på en receptpost resulterar det i 1 varurad per förpackningsstorlek. För vanlig förskrivning motsvarar begreppet varurad det äldre begreppet recipe. För dosdispenserade läkemedel skapas en varurad per läkemedel och expeditionstillfälle, vilket vanligen är varannan vecka.
Beskrivning av övriga brytbegrepp	
Geografiskt område (förskrivning)	Den geografiska uppdelningen avser i första hand patientens folkbokföringsort vid försäljningstillfället. På förskrivningar där denna saknas, anges förskrivarens arbetsplatskod.
Geografiskt område (rekvisition av landstingskund)	Den geografiska uppdelningen avser kundens fysiska adress. För aktörer med nationell verksamhet sätts landsting 32 (Sverige)
Geografiskt område (övriga rekvisitioner och egenvård)	Den geografiska uppdelningen baseras på försäljningsställets adress.
Ålder	Patientens ålder beräknas utifrån formeln expeditionsårfödelseår
Beskrivning av ingående varor	
Läkemedel utvalda baserat på aktuell ATC-kod vid rapportframställningstillfället.	